

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu ve věcech volebních, ve věcech místního a krajského referenda a ve věcech politických stran a politických hnutí složeném z předsedy senátu Vojtěcha Šimíčka, soudkyně Michaely Bejčkové a soudců Radana Malíka, Petra Mikeše, Pavla Molka, Milana Podhrázkého a Ivo Pospíšila (soudce zpravodaj) v právní věci navrhovatele: **Mgr. Bc. M. R.**, a účastníků řízení: **1) Státní volební komise**, sídlem nám. Hrdinů 1634/4, Praha 4, **2) MUDr. Zdeněk Hřib**, **3) PhDr. Olga Richterová, Ph.D.**, **4) Katerina Demetrashvili**, **5) Mgr. Gabriela Svárovská, Ph.D.**, o návrhu na vyslovení neplatnosti volby kandidátů ve volbách do Poslanecké sněmovny Parlamentu konaných ve dnech 3. a 4. října 2025

t a k t o :

- I. Návrh **s e z a m í t á .**
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I. Volební stížnost a vyjádření účastníka řízení

[1] Navrhovatel podal dne 12. října 2025 k Nejvyššímu správnímu soudu návrh na vyslovení neplatnosti volby všech kandidátů zvolených na kandidátní listině České pirátské strany v hlavním městě Praze. Navrhovatel má totiž za to, že ve skutečnosti šlo o kandidátní listinu koalice, jelikož podání společné kandidátní listiny více politických stran znamená, že jde o kandidátní listinu koaliční. K tomuto závěru vede historický výklad i smysl existence uzavíracích klauzulí. Posouzení kandidátní listiny v registračním řízení však není rozhodující, neboť nyní jde o hodnocení potřebného počtu hlasů. Dle navrhovatele tak Česká pirátská strana, která kandidovala společně se Stranou zelených a politickou stranou Mourek, potřebovala získat minimálně 11 % hlasů, což se jí nepodařilo.

[2] Státní volební komise ve svém vyjádření poukázala na to, že navrhovatel shledává nezákonnost zejména v registračním řízení. Takové vady ovšem Nejvyšší správní soud opakovaně odmítl řešit při přezkumu výsledků voleb. Státní volební komise také připomněla, že všechny návrhy na zrušení rozhodnutí o registraci (a to nejen v případě České pirátské strany) krajské soudy zamítly. Následně se k formálnímu pojetí koalic přiklonil i Ústavní soud s tím, že „přiznané“ a „nepřiznané“ koalice mají rozdílné postavení a jejich rozlišování není protiústavní. Z jeho rozhodnutí pak ani nevyplývá, že by pro přiznané a nepřiznané koalice měla platit totožná uzavírací klauzule. Proto by měl Nejvyšší správní soud návrh zamítnout.

II. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[3] Podle § 87 odst. 1 zákona č. 247/1995 Sb., o volbách do Parlamentu České republiky a o změně a doplnění některých dalších zákonů (dále jen „volební zákon“), platí, že *podáním návrhu na neplatnost volby kandidáta se může domáhat ochrany u soudu podle zvláštního právního předpisu každý občan zapsaný do stálého seznamu ve volebním okrsku, kde byl poslanec volen, a každá politická strana, politické hnutí nebo koalice, jejíž kandidátní listina ve volebním kraji byla pro volby do Poslanecké sněmovny zaregistrována [...]. Návrh je třeba podat nejpozději 10 dnů po vyhlášení výsledků voleb Státní volební komisí.*

[4] Nejvyšší správní soud konstatuje, že návrh podala oprávněná osoba, je včasný a splňuje všechny zákonné náležitosti. Návrh je tedy projednatelný, avšak není důvodný. Obdobnou argumentaci se ostatně volební soud již zabýval - jen se týkala návrhu na vyslovení neplatnosti volby kandidátů zvolených na kandidátní listině politického hnutí SPD - a považoval ji za nedůvodnou (usnesení ze dne 22. října 2025, č. j. Vol 6/2025-18). V nyní projednávané věci nemá Nejvyšší správní soud důvod se od již vyslovených závěrů odchýlit.

[5] Navrhovatel správně poukazuje na to, že koalice politických stran a hnutí musí splnit tzv. aditivní uzavírací klauzuli. V případě dvoučlenné koalice jde o 8 %, pro tříčlenné a početnější poté 11 % z celkového počtu hlasů (§ 49 odst. 2 volebního zákona). Při výkladu pojmu *koalice* v uvedeném ustanovení nicméně Nejvyšší správní soud vychází z obecné definice tohoto pojmu v § 31 odst. 1 volebního zákona. K té se již spolu s Ústavním soudem vyjádřil (usnesení NSS ze dne 14. listopadu 2017, č. j. Vol 57/2017-24, bod 26; a usnesení pléna ÚS ze dne 24. září 2025, sp. zn. Pl. ÚS 36/25, bod 67). Oba soudy totožně shledaly, že koalice je definována formálně (usnesení NSS č. j. Vol 6/2025-18, body 9 až 15). To popírá možnost materiálního pojetí koalice pro určení uzavírací klauzule, kterého se navrhovatel domáhá.

[6] Ačkoliv navrhovatel poukazuje na to, že tento dřívější výklad není relevantní nebo je překonaný, Nejvyšší správní soud tomu nepřisvědčuje. V registračním řízení i při posuzování toho, zda subjekt ve volbách překročil uzavírací klauzuli, jde totiž o týž pojem *koalice*. Ústavní soud ostatně výslovně vztáhl výklad pojmu koalice i na další důsledky s tím spojené, a to mj. i na aplikaci aditivních uzavíracích klauzulí (usnesení pléna sp. zn. Pl. ÚS 36/25, bod 57). Pokud na Českou pirátskou stranu volební orgány použily uzavírací klauzuli ve výši 5 %, nedopustily se navrhovatelem namítané nezákonnosti.

[7] Kromě toho Nejvyšší správní soud poukazuje na to, že navrhovatel nemohl být úspěšný ani z dalšího důvodu. Občan, na rozdíl od politické strany nebo hnutí, může podat návrh jen ve vztahu ke kandidátům zvoleným ve volebním kraji tam, kde mohl vykonat svoje aktivní volební právo (usnesení NSS ze dne 26. června 2006, č. j. Vol 5/2006-46, č. 944/2006 Sb. NSS; ze dne 3. listopadu 2021, č. j. Vol 105/2021-17, body 13 až 16; ze dne 3. listopadu 2021, č. j. Vol 190/2021-16, body 12 až 16; a nejnověji pak usnesení NSS č. j. Vol 6/2025-18, body 16 až 22). Nezákonnost, na kterou navrhovatel poukazuje, se ale nedotýká pouze volebního kraje, ve kterém volil, nýbrž voleb v celostátním měřítku. I pokud by soud navrhovateli přisvědčil, případné prohlášení neplatnosti zvolených kandidátů pouze za Českou pirátskou stranu v hlavním městě Praze by vedlo k neřešitelným důsledkům při novém rozdělování mandátů na celorepublikové úrovni.

III. Závěr a náklady řízení

[8] Nejvyšší správní soud proto uzavírá, že návrh nebyl důvodný. Na Českou pirátskou stranu byla správně vztažena 5% uzavírací klauzule. Navrhovatel navíc poukazoval na takové údajné vady volebního procesu, jichž se jako volič dovolávat nemůže.

[9] O nákladech řízení soud rozhodl podle § 93 odst. 4 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, podle něhož ve věcech volebních žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 29. října 2025

Vojtěch Šimíček
předseda senátu